

Till
Socialdepartementet

Remissvar

Möjlighet att leva som andra – Ny lag om stöd och service till vissa personer med funktionsnedsättning (SOU 2008:77)

Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, ger personer med funktionshinder rätt till stöd och service. Lagen har haft en avgörande betydelse för den enskildes möjligheter att vara fullt delaktig i samhället, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och att kunna leva som andra. Gnesta kommun vill värna om LSS och dess intentioner, men anser att de problem som är förknippade med lagstiftningen, och också utgjorde grund för översynen, inte på något sätt är lösta i förslag till ny lag om service till vissa personer med funktionsnedsättning (SOU 2008:77).

LSS är en rättighetslag och kommunen har ingen, eller små möjligheter att påverka insatserna och/eller omfattningen av dessa. En grundläggande princip i relationen mellan stat och kommun är att den som beslutar om en reform också ska betala kostnaderna för den, finansieringsprincipen. Sedan reformen infördes har kostnaderna för LSS ökat kraftigt, utan att kommunen har kompenserats för detta. Samtidigt är förutsättningarna mellan kommunerna ojämnt fördelade. Skillnaderna i förutsättningarna är av den art att systemet för kostnadsutjämning inte har kapacitet att hantera dessa. Kostnadsökningarna och bristen på kompensation medför svårigheter för kommunen att leva upp till intentionerna i LSS. Gnesta kommun anser inte att ovanstående förhållanden förändrats i förslaget och menar att LSS ska finansieras av staten.

Särskilda synpunkter

Enligt förslaget ska staten ta ett samlat ansvar för beslut och finansiering av insatsen personlig assistans. Syftet är att tydliggöra insatsen samt dämpa och stabilisera kostnadsutvecklingen.

Insats enl LSS ska omfatta stöd och service inte vård och omsorg. För rätt till personlig assistans ska den enskildes grundläggande behov uppgå till lägst 20 tim/vecka. Förslaget innebär därmed en tydligare

avgränsning jfr idag, både vad avser insats och insatt tid. Staten bedömer behov av insats. Det finns en risk för en mer restriktiv bedömning av behov, vilket direkt leder till en övervältring av ytterligare kostnader till kommunen.

Omvårdnadsbehovet överförs till ny insats; Personlig service med boendestöd. Det finns en otydlighet vad gäller gränsdragning mellan insatserna personlig assistans och personlig service med boendestöd, därmed uppstår också en risk för att personer hamnar mitt emellan två insatser, eller att en övervältring sker. Samtidigt är den nya insatsen efterfrågad, eftersom ett flertal inte har så stora behov som ett boende innebär, därmed nås i högre grad också lagstiftningens intentioner om normalisering. Förslaget innebär också att ett tak för insatsen sätts till 40 tim/vecka. Förslaget indikerar att behov därutöver kan ges med insatser utifrån socialtjänstlagen (SoL). Utifrån det sistnämnda är det synnerligen viktigt att påtala vikten av en förändring av SoL så mål och syfte, utifrån båda lagstiftningarna (SoL och LSS), möjliggör SoL att verka som ett redskap för att nå de handikappolitiska målen. Därutöver är det av stor vikt, som också nämnts ovan, att tydliggöra gränsdragningar mellan insatserna personlig assistans och personlig service med boendestöd.

Utökning av personkrets som har rätt till daglig verksamhet/ sysselsättning innebär också ett behov av utveckling av den specifika verksamheten. Det är av stor vikt att staten noggrant följer utvecklingen och att kommunen också fullt ut kompenseras för denna insats.

Gnesta kommun har tillsammans med kommuner i det sk LSS-upproret under ett flertal år påtalat behovet av ett tydligt ställningstagande i ansvarsfrågan vad avser placering i annan kommun. Kommittén föreslår förtydliganden och tillägg i både LSS och SoL. För den enskilde är det ovidkommande vilken kommun som bär kostnadsansvaret. För en mindre kommun med ett flertal privata (icke kommunala) boenden kan möjligheten till överföring av ansvar och därmed kostnader få stora ekonomiska konsekvenser. Gnesta kommun anser inte att förtydliganden i lagstiftningen är tillräcklig för att säkerhetsställa att ett överförande av ansvar och kostnader inte sker. Den enda möjliga lösningen som kvarstår är därmed att staten tar över hela ansvaret för LSS.

.....
Susanne Sandlund
Socialchef

